

**ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА
„ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ“**

**НАРЪЧНИК
ПО КАЧЕСТВО НА ОБУЧЕНИЕ**

в съответствие със Стандартите и насоките за осигуряване
на качеството в Европейското пространство за висше
образование (ESG)

**СОФИЯ
2017**

УТВЪРЖДАВАМ

ДИРЕКТОР НА ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА

„ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ”

ДОЦЕНТ Д-Р _____ /ТАУШАНОВ/

____.____.2017 г.

НАРЪЧНИК ПО КАЧЕСТВО НА ОБУЧЕНИЕ

София

2017

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	5
ДЕКЛАРАЦИЯ НА РЪКОВОДСТВОТО НА ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА „ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ”, ОТНОСНО ПОЛИТИКАТА И ЦЕЛИТЕ ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕТО	6
ГЛАВА ПЪРВА: СЪЩНОСТ, ПОЛИТИКА, ЦЕЛИ, ФУНКЦИИ И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА СИСТЕМАТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ В ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА „ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ”	8
1. Същност на системата за осигуряване на качеството на обучение	8
1.1. Понятие за качество на академичното обучение	8
1.2 Понятие за система за управление на качеството на обучението и академичния състав	8
1.3. Цел и обхват на системата за поддържане на качеството на обучение	10
1.4. Равнища на осигуряване на качеството на обучението	10
1.5. Подходи за повишаване качеството на обучение	11
1.6. Нормативна база за изграждане на системата за оценяване и поддържане качеството на обучение	11
2. Политика по качеството на обучение	12
3. Цели по качеството на обучение	13
4. Основни функции на системата за осигуряване на качество на обучение	14
5. Основни принципи на системата за осигуряване на качеството на обучение	14
ГЛАВА ВТОРА: ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СИСТЕМАТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ	15
1. Органи за управление на системата за осигуряване на качеството на обучение от съществуващата система	16
2. Органи за управление на системата за осигуряване на качеството на обучение	17

ГЛАВА ТРЕТА: УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ В ИНСТИТУТА ПО ОТБРАНА	21
1. Равнища на институционална и индивидуална отговорност	21
2. Подходи и процедури при управление качеството на обучение	23
2.1. Управление на качеството по получените резултати от проучвания и одити на качеството на обучение	23
2.1.1. Наблюдение (мониторингът) на обучението	23
2.1.2 Мониторинг на академичния състав	25
2.2. Управление на качеството в зависимост от поставените цели	26
ГЛАВА ЧЕТВЪРТА: БАЗА ОТ ДАННИ. ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕТО В ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА „ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ“	33
1. База от данни за информационно осигуряване качеството на обучение	33
2. Анкетни проучвания за осигуряване на информация за качеството на обучение	34
3. Информация от самооценка на образователната дейност	35
4. Информация от самооценка на научноизследователската дейност	36
5. Информация от самооценка на управлението	36
6. Информация от самооценка на постигнатите стандарти	37
ПРИЛОЖЕНИЯ	39

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

НАОА – Национална агенция по оценяване и акредитация

ИО – Институт по отбрана

НС – Научен съвет

НСНИД – Научен съвет на научноизследователските дирекции

СО – Съвет на отдела

НКОО – Наръчник по качеството за осигуряване на обучението

ИКОКОА – Институтска комисия по осигуряване на качеството и акредитация

ОК – Отговорник по качеството

ЗВО – Закон за висшето образование

ЗРАСРБ – Закон за развитие на академичния състав в Република България

ПУДИО – Правилник за устройството и дейността на Институт по отбрана

ПУРЗАДИО – Правилник за условията и реда за заемане на академични длъжности в Института по отбрана

ПУРПНСИО – Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени в Институт по отбрана „Професор Цветан Лазаров”

ПААСИО – Правилник за атестиране на академичния състав в Институт по отбрана

ПИДИО – Правилник за издателската дейност на Институт по отбрана

ДЕКЛАРАЦИЯ

НА РЪКОВОДСТВОТО НА ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА „ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ”, ОТНОСНО ПОЛИТИКАТА И ЦЕЛИТЕ ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕТО

С настоящата декларация, ръководството на Института по отбрана „Професор Цветан Лазаров” (ИО), декларира своя ангажимент към разработването, внедряването и ефективното функциониране на системата за осигуряване на качеството на обучение, насочена към удовлетворяване на изискванията на потребителите.

В ИО работи висококвалифициран и компетентен академичен състав, притежаващ пълномощията и ресурсите, необходими за изпълнението, както на научноизследователските и експертни функции, така също и на дейностите по внедряване, поддържане и подобряване на системата за управление и за идентифициране на появяващите се отклонения по отношение на системата за осигуряване или на процедурите за извършване на обучение по акредитираните докторски програми и за предприемане на действия за предотвратяване или намаляване на такива отклонения.

Политиката по осигуряване на качеството на обучението е предназначена да определи по-нататъшното развитие на Института, неговата дейност, организацията на научноизследователските, експертно-изпитвателните и административните звена, като отрази съвременните виждания за неговата трансформация и развитие в условията на бързо променящата се обкръжаваща среда. Политиката е ориентирана да създаде условия за планово, стабилно и ефективно функциониране на Института по отбрана в бъдеще, в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG).

Последователността и взаимодействието, критериите и методите за осигуряване на качеството на обучение, необходимите ресурси, информация и наблюдение, проверка и анализ, а също така действията за постигане на планираните резултати и за непрекъснато подобряване на процесите са отразени в Наръчника по качеството на обучението (НКО), документираните процедури, инструкции и оперативни документи. Следвайки своята политика и разработените процедури от системата за осигуряване на качеството, са избегнати възможностите за включване на

Института в дейности, които намаляват доверието в неговата компетентност, безпристрастност, преценка и неподкупност при работа.

Ръководството на Института се задължава да се грижи така, че въведената система за управление непрекъснато да бъде подобрявана, да изпълнява и поддържа изискванията на стандартите, които трябва да се прилагат и спазват, въз основа на договорена и възприета политика и практика за осигуряване на качеството на висшето образование.

Подписаната декларация от Ръководството на Институт по отбраната „Професор Цветан Лазаров” е гаранция за ненамеса в работата на Института и за несъздаване на предпоставки за възникване на конфликт на интереси.

Ръководството се задължава да изисква от академичния и експертен състав да бъде запознат с документите от системата за осигуряване на качеството и да прилага обявените политики и процедури в своята работа.

Наръчникът по качеството на обучението и съпътстващите го документи са задължителни за изпълнение от целия академичен и експертен състав. Установените в него изисквания се подлагат ежегодно на преглед за спазването им.

С настоящата декларация Наръчникът по качеството на обучението се въвежда в действие.

ДИРЕКТОР НА ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА
„ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ”

ДОЦЕНТ Д-Р _____ /ТАУШАНОВ/

____.____.2017 г.

Дата

____.____.2017 г.

ГЛАВА ПЪРВА

СЪЩНОСТ, ПОЛИТИКА, ЦЕЛИ, ФУНКЦИИ И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА СИСТЕМАТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ В ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА „ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ”

1. Същност на системата за осигуряване на качеството на обучение

1.1. Понятие за качество на академичното обучение

Качеството е понятие, с което се характеризират свойствата и признаците на един продукт или услуга, удовлетворяващи установени или предполагаеми потребности. То изразява степента, до която съвкупността от присъщи характеристики на продукта или услугата изпълняват дадени изисквания. В този смисъл качеството на академичното обучение е съответствие между резултатите от академичната дейност, изискванията на потребителя на образователната услуга и на държавните образователни стандарти.

В **резултативен план**, качеството на обучение е оценка, давана от потребителите, партньорите по международни договори и програми, както и от органите, оторизирани да контролират спазването на нормативните документи.

В **процесуален план**, качеството на обучение е съвкупност от свойства и характеристики на единството в обучението. Постигнатият резултат удовлетворява установените или предполагаемите потребности на социалната практика.

1.2 Понятие за система за управление на качеството на обучението и академичния състав

Системата за управление на качеството на обучение е вътрешно институционална система, предназначена да изгражда, поддържа и контролира качеството на обучение и на академичния състав в ИО. Приемането на Системата за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучение и на академичния състав води до доразвитие на изградените Системи за управление на качеството на Изпитвателна лаборатория на МО, Централна изпитвателна лаборатория по тилови имуществва, Централна лаборатория по измервателна техника, които са в състава на ИО. Реализацията на политиката на Ръководството на ИО в

областта на качеството на обучението по докторски програми се регламентира чрез:

- спазване на принципите за управление на качеството;
- разбирането за качество на обучението;
- политиката за повишаване качеството на обучение и на академичния състав;
- органите и техните правомощия за реализиране на системата за осигуряване, поддържане и повишаване качеството на обучение;
- институционалните и индивидуалните отговорности за постигане на високо качество на обучението и на академичния състав;
- критериите за оценяване на качеството на обучение и на академичния състав;
- инструментариумът, периодите и механизмите за оценяване, самооценяване и самокоригиране качеството на обучение и на академичния състав;
- информационното осигуряване на системата за управление на качеството в ИО.

С изграждането на система за осигуряването качество на обучението и на академичния състав ИО:

- гарантира постоянното подобряване на качеството на обучение и на образователния продукт, предлаган във всички образователни степени и във всички форми на обучение в съответствие със законовите разпоредби и изискванията на потребителите: ведомствени структури, работодатели, докторанти;
- осигурява прозрачност на дейността си и възможност за обективна оценка на качеството на обучение и образователния продукт;
- изгражда система за контрол и оценка, която стимулира преподавателите и структурите към съзнателно постоянно развитие и поемане на отговорност за качеството на обучение и образователния продукт;
- създава, поддържа и обработва база от обективни данни, които служат за ефективно управление и постоянно повишаване качеството на образователния продукт от оторизираните органи.

1.3. Цел и обхват на системата за поддържане на качеството на обучение

Главна цел на системата за оценяване и поддържане качеството на обучение е да покаже възможностите на Института по отбрана да осигури образователен процес и научен продукт, задоволяващи изискванията на потребителя, включително непрекъснато подобрене и ограничаване на несъответствията.

Структурата на вътрешно институционалната система за оценяване и поддържане качеството на обучение е изградена на три равнища:

- институтско;
- научноизследователски дирекции;
- научноизследователски отдели.

Образователно-квалификационната степен;

- образователна и научна степен „доктор“;
- научна степен „доктор на науките“;

Основните обекти на контрол:

- докторски програми;
- академичен състав;
- докторант;

Специфични обекти

- Теоретично обучение на докторантите;
- Практическо обучение на докторантите;
- Материална база, техническа осигуреност и информационни ресурси;
- Административно обслужване на докторантите;
- Реализация на успешно защитилите дисертационния труд.

1.4. Равнища на осигуряване на качеството на обучението

Системата за осигуряване, поддържане и повишаване качеството на обучение дава информация за функционирането на Института на две равнища:

- вътрешна институционална оценка на образователния продукт - състояние и тенденции в проявлението на факторите, които осигуряват качеството на обучение;

- външна оценка на качеството на образователния продукт - оценка на НАОА или друг оторизиран орган; на потребителите – докторанти и работодатели.

В системата за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучение терминът оценяване на качеството се използва като общо понятие, което отразява процеса на измерване на качеството на обучение и води до заключения за състоянието и препоръки за подобряването му.

1.5. Подходи за повишаване качеството на обучение

Повишаването на качеството на обучение се постига, чрез непрекъснато оценяване и самооценяване на дейностите в института, обуславящи постигане качество на обучението. Това означава оценяване на „първичните звена”, „приемащите структурни звена”, отделните докторски програми и академичния състав.

Повишаването на качеството на обучение е цел на системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение и критерий за неговата ефективност.

1.6. Нормативна база за изграждане на системата за оценяване и поддържане качеството на обучение

- Нормативно системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение се осигурява от:

- ЗВО – чл. 47, ал. 1; чл. 78, ал. 1, ал. 3;
- ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане;
- Правилник за устройството и дейността на ИО;
- Правилник за условията и реда за заемане на академични длъжности в Института по отбрана;

- Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени в Институт по отбрана;

- Правилника за атестиране на академичния състав;
- Правилник за издателската дейност на Институт по отбрана;

- Заповед на МО ОХ № 602/19.07.2011 г. - Относно реда за заемане на длъжности от академичния състав и длъжност "инструктор" във военните академии, висшите военни училища и Института по отбрана;
- Заповед на МО № ОХ-626 от 27.07.2011 г. - Относно реда за придобиване на научни степени във военните академии, висшите военни училища и Института по отбрана;
- Критерии на НАОА за програмна акредитация на докторски програми в съответствие с ESG - част 1 и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО.
- Системата за осигуряване на качеството на обучение предполага наличието на следните документи:
 - Наръчник по качество на обучението;
 - Стратегия за развитие на Института по отбрана 2017-2022 г.;
 - Процедури за проучване и осигуряване на качеството на обучение;
 - Технически записи по качеството;
 - Оперативни документи - заповеди, протоколи, списъци, планове, формуляри, анкетни карти, справки и др.

Основен документ, който регламентира функционирането на система за осигуряване на качеството на обучението в ИО е Наръчникът по качество на обучението. В него е представена цялостната система за вътрешен одит.

Наръчникът по качество на обучението се обсъжда и приема на заседание на Научния съвет на ИО и утвърждава от директора на ИО.

2. Политика по качеството на обучение

Политиката на ръководството на ИО е насочена към осигуряване на качество на обучението, която е част от стратегическото управление отразено в Стратегия за развитие на Институт по отбрана „Професор Цветан Лазаров” през периода 2017 – 2022 г.

Същата се актуализира периодично и чрез подходящи структури и процеси, удовлетворява всички заинтересовани страни, включително външни. Всички те поемат отговорност за качеството и участват в осигуряване на качеството на всички нива на институцията. За да се

подпомогне това, политиката има официален статут и е достъпна за обществото.

Политиките и процедурите са основни стълбове на последователната система за осигуряване на качеството на структурите, които образуват цикъл за непрекъснато усъвършенстване и допринасят за отчетността, чрез съвременни технически записи.

Политиката на ръководството на ИО предвижда развитие на предприемчива и социално отговорна институция, която подготвя специалисти с ОНС „доктор” за бърза професионална реализация и кариера в динамично развиваща се и глобализираща се среда, институция, предлагаща образование, подчинено на националния просперитет и ориентирано към европейските ценности.

Политиките за осигуряване на качеството на обучението са най-ефективни, защото отразяват връзката между научните изследвания и обучението и се съобразяват, както с ведомствения и национален контекст, така и европейски и съюзнически взаимоотношения.

Институтът по отбрана е доставчик на образователни услуги и на научни продукти на своите преки потребители от МО и БА (докторанти и контрагенти по научноизследователски и приложни договори) и на своите косвени потребители (подобни организации и структури, извън системата на МО).

3. Цели по качеството на обучение

За реализиране на политиката по качеството, ИО е формулирал няколко **основни приоритета**, изразяващи **целите по качество** на организацията:

- да предлага професионалисти на съвременно ниво, като реагира изпреварващо на очертаващите се тенденции в развитие на компетенциите в съвременна среда;
- да ориентира обучението към изискванията на практиката, като развива последователни връзки с институциите от МО и БА, с професионални организации, с правителствени и сродни институции;
- да гарантира интересите на докторантите, като осигурява възможности за избор, представителност, мобилност и изява;

- да развива и усъвършенства дейността си, като изгради рационална система за измерване и контрол на качеството;
- да приобщава процеса на обучение към европейските ценности и стандарти, като се интегрира с други академични институции за обмен на опит и съвместни проекти;
- да насочва научноизследователската дейност към значими за обществената практика проблеми, като изгражда конкурентна среда за стимулиране и финансиране;
- да поддържа оптимално равнище на академичния състав, като отстоява институционалните критерии за подбор, атестиране и научно развитие;
- да налага високи стандарти за работа и общуване, като осигурява модерна материална и технологична среда.

4. Основни функции на системата за осигуряване на качество на обучение

Основните функции на системата за осигуряване на качество на обучение са:

- проучване на мнението на студентите, потребителите, преподавателите тяхната удовлетвореност от качеството на обучение;
- предоставяне на информация от проучването на всички управленски нива и на всеки преподавател;
- осигуряване на оценка за качеството на обучение, необходима за атестиране на преподавателите и служителите;
- обучение на преподавателите по системата за осигуряване на качеството на обучение;
- усъвършенстване и актуализация на документацията по качеството.

5. Основни принципи на системата за осигуряване на качеството на обучение

Принцип за самоорганизиране и самоусъвършенстване - системата за оценяване и поддържане качеството на обучение в Института по отбрана се изгражда като самоорганизираща и самоусъвършенстваща се система.

- Принцип за синхронизация с европейското висше образование - управлението на качеството на обучение синхронизира подготовката и компетенциите на преподавателите и докторантите на Института по отбрана с европейските образователни критерии и стандарти и дава възможност за сравнимост и съпоставимост на резултатите.

- Принцип за тотално управление на качеството на обучение - Системата за осигуряване на качеството на обучение предполага наблюдение и оценяване качеството на входа, в процеса и на изхода на обучението, съобразно критериите на НАОА и критериите на Европейска асоциация за осигуряване на качеството във висшето образование /ENQA/.

- Принцип за активност на докторантите, както в процеса на обучението и в научноизследователската работа, така също и при оценяване качеството на обучение;

- Принцип за самооценяване качеството на обучение – на базата на приета система от критерии и стандарти всеки ръководител и преподавател да може да прави самооценка на собствената си дейност и да взема решения за недопускане на отклонения от приетите стандарти;

- Принцип за институционалната и индивидуална отговорност при постигане качество на обучението и на образователния продукт. Успешният външен одит да е следствие, както от институционалната, така също и от индивидуалната отговорност на академичния състав;

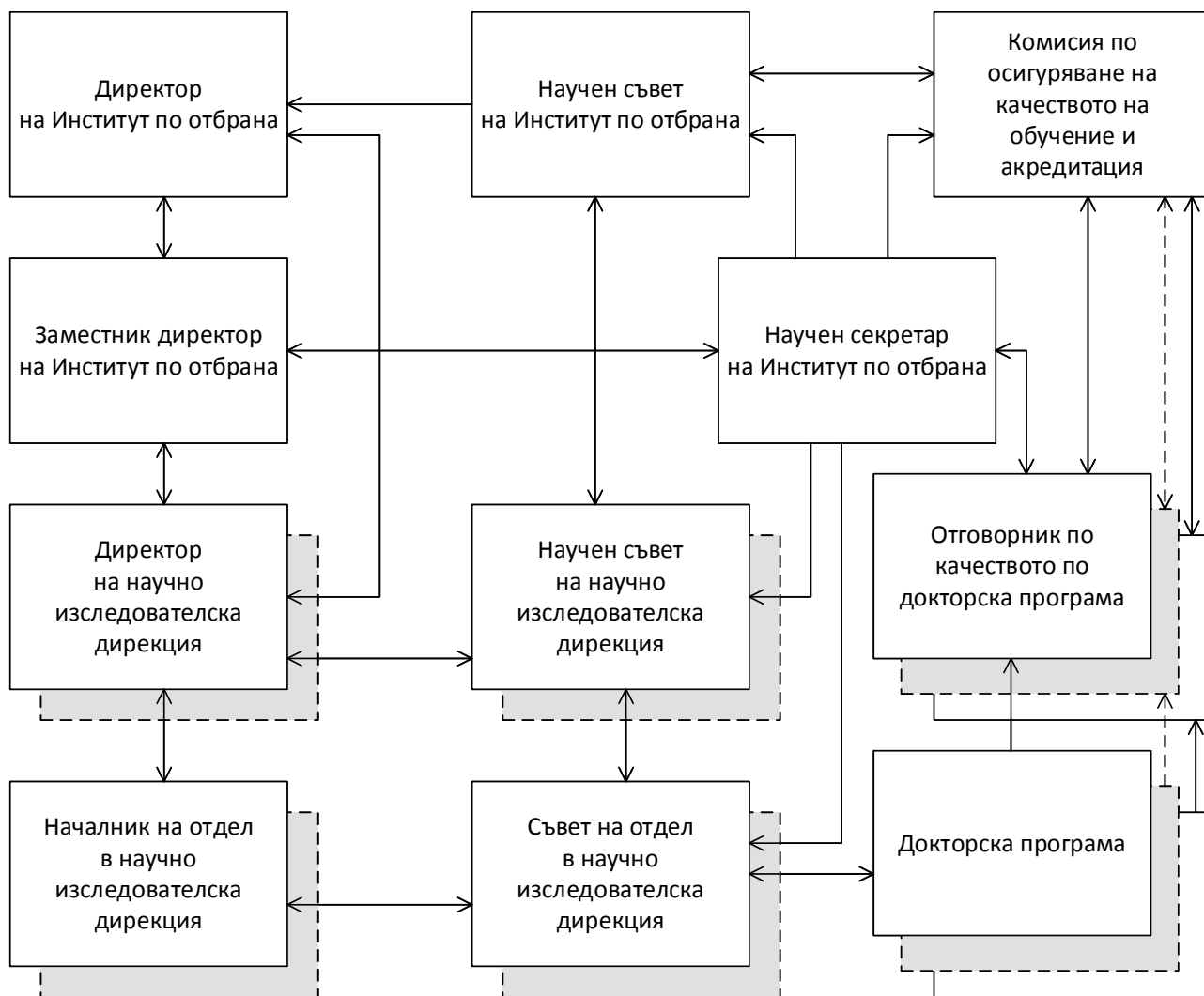
- Принцип за оперативност на информацията – предоставянето на информация от проучване качеството на обучение да е в съответствие с решенията на Научния съвет и да се предоставя на ръководителите на основните звена за вземане на адекватни управленски решения.

ГЛАВА ВТОРА

ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СИСТЕМАТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ

1. Органи за управление на системата за осигуряване на качеството на обучение от съществуващата система.

Органите за осигуряване на качеството на обучение са: Научен съвет на ИО, НС на НИД и Съветите на отделите (Фиг. 1).

Фиг. 1. Структура за управление на системата за осигуряване на качеството на обучение.

Научен съвет на Института по отбрана

Научният съвет (НС) взема решения и контролира всички политики и процедури на изградената последователна система за осигуряване на качеството на обучение в Института по отбрана, които образуват цикъл на непрекъснато усъвършенстване и допринасят за постигане на отчетност.

Взема решения и контролира всички процеси, свързани с постигане на качество на обучението на всички нива в Института, одобрява състава на Институтската комисия по осигуряване на качество на обучението и акредитация, приема оценката за състоянието на докторските програма в научноизследователски дирекции и отдели.

Приема необходимите документи за реализиране Системата за осигуряване на качество на обучението, взема необходимите решения за развитие на качеството на обучение и образователния продукт.

Научни съвети на научноизследователските дирекции

Вземат решения по предложение на Съветите на отделите и контролират всички дейности, свързани с постигане на качество на обучението в научноизследователската дирекция.

Съвети на отделите

Анализират, отчитат, приемат, контролират и предлагат на НС на НИД решения за всички дейности, свързани с постигане на качество на обучението в отдела.

2. Органи за управление на системата за осигуряване на качеството на обучение

Органи за управление на системата за осигуряване на качеството на обучението, в съответствие със стандартите за осигуряване на качеството са Институтска комисия за осигуряване на качество на обучението и акредитация (ИКОКОА) и отговорниците по качеството по всяка докторска програма.

Институтска комисия за осигуряване на качество на обучението и акредитация (ИКОКОА)

Разработва, приема и предлага за одобрение от НС Наръчника по качеството на обучението в ИО и документи по функциониране на процедурите, изследователския инструментариум и технологията за проучване на качеството на обучението.

Състав на Институтската комисия по осигуряване на качество на обучението и акредитация (ИКОКОА):

- Председател на институтската комисия по осигуряване на качеството на обучение и акредитация – заместник-директора на ИО;
- Директор на дирекция „Административно и финансово осигуряване“;
- Научен секретар на ИО;
- Отговорници по качеството на всяка докторска програма;
- Председател на Атестационната комисия;
- Юрисконсулт на ИО.

Научният секретар внася в Научния съвет на ИО предложение за утвърждаване състава на ИКОКОА. Съставът на Институтската комисия по осигуряване на качество на обучението и акредитация се приема с решение на НС на ИО и отдава в заповед на ДИО ежегодно.

Институтска комисия по осигуряване на качеството на обучението и акредитация има следните отговорности:

- Предлагат публично оповестена с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторските програми;
- Проучва и използва чуждестранния и национален опит в качество на обучение по докторски програми;
- Наблюдава и обсъжда всички аспекти от дейността на института по осигуряване на качество на обучението;
- Осигурява съответствието между изискванията на НАОА и институтските критерии за качество на обучението;
- Изготвя и периодично актуализира нормативната база по качество на обучението в Института;
- Приема резултатите от вътрешните одити на докторските програми
- Анализира информацията, свързана с качеството на обучение:
- Протоколи от проведени изпити по специалността по докторските програми,
- Отчети за изпълнение на индивидуалните учебни планове от докторантите;

- Анкети-проучвания за одобрение от докторантите на обучението по докторските програми и др.

- Обобщава резултатите от вътрешните одити и анализираната информация, като изготвя Доклад за мониторинг, анализиране, оценяване, актуализиране и одобряване на докторската програма, който внася в НС на ИО за обсъждане и вземане на решение.

- Съдейства за изграждането, функционирането и развитието на информационната система по качество на обучението в Института;

- Разработва, актуализира и предлага за одобрение от НС на Наръчник по качеството на обучение на ИО, изследователския инструментариум и технологията за проучване и поддържане на качеството на обучение;

- Организира проучването чрез анкети на мнението на докторантите за качеството на обучение и дейността на академичния състав и степента на заинтересованост на евентуалните потребители на кадри към обучението по докторските програми.

До един месец след обявяване на състава на Комисията в Заповед на директора на Института, същата разработва (актуализира) правила за работата на ИКОКОА.

ИКОКОА ежегодно внася в НС:

- План-програма за провеждане обучение по осигуряване качеството на академичния и експертен състав;

- График за провеждане на вътрешни одити по докторските програми;

- Отчет за дейността на ИКОКОА.

Отговорниците по качеството на обучение по докторски програми в отделите:

- наблюдават и подпомагат цялостната дейност на отдела по осигуряване на качеството на обучение по съответната докторска програма;

- изготвят графика за ежегодно анализиране на докторските програми и индивидуалните учебни планове;

- актуализират и предлагат изменения на документацията по докторските програми;

- правят предложение за повишаване на качеството на обучение в отделите;
- вземат участие в дейността на ИКОКОА;
- отговарят за отстраняване на отклоненията от приетите стандарти и критерии за качество на обучението, както и направените препоръки от вътрешни и външни одити на системата за осигуряване на качеството;
- участват при наблюдението на обучението на докторантите, отчитането на резултатите от него и спазването на предписанията за отстраняване на установените отклонения.

ГЛАВА ТРЕТА

УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕ

В ИНСТИТУТА ПО ОТБРАНА

Разработена съобразно принципите на самооценяването и самоорганизация, системата за оценяване и поддържане качеството на обучение в ИО осигурява качеството на обучение чрез *анализиране на резултатите от обучението и на тяхна основа вземане на решение за "управление на процеса"*. Това означава отчитане качеството на дейността и на индивидуалната и институционалната отговорност за постигането му.

1. Равнища на институционална и индивидуална отговорност

Институционалната и индивидуалната отговорност се отчитат на следните равнища:

Първо равнище: Отговорност на ръководството. Ръководството на ИО, чрез управление на политиката за осигуряване на качеството, системата за осигуряване на качеството на структурите, на ресурсите (академичен състав, студенти, административен състав, финанси, материална база, информационна среда) създава условия за непрекъснато подобряване на качеството. За целта ръководството на Института разработва и непрекъснато усъвършенства:

- Правилник за устройството и дейността на Институт по отбрана;
- Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени в Институт по отбрана „Професор Цветан Лазаров“;
- Правилник за атестиране на академичния състав в Институт по отбрана „Професор Цветан Лазаров“;
- Правилник за условията и реда за заемане на академични длъжности в Институт по отбрана „Професор Цветан Лазаров“;
- Правилник за издателската на Институт по отбрана „Професор Цветан Лазаров“;
- Вътрешни наредби, правила, процедури за управление на финансите, библиотечния фонд и информационната среда на Института.

- В рамките на тези си компетенции ръководство на Института анализира ефективността на горепосочените нормативни документи, които са вътрешни стандарти и непрекъснато ги усъвършенства.

Второ равнище: Отговорност при управлението на ресурсите. Подготовката на решенията по оперативното управление на ресурсите се осъществява от:

- Комисии по разработване на докторските програми;
- Комисии по прием на кандидат докторантите;
- Комисии по провеждане на изпитите;
- Комисията по издателската дейност;
- Атестационните комисии;
- Комисия по провеждане на изпитвания.

В рамките на своите компетенции посочените комисии следят за целенасоченото използване на ресурсите в образователния и научноизследователския процес с оглед непрекъснато подобряване на качеството на образователните услуги и научната продукция.

Трето равнище: Отговорност при управлението на процеси, в зависимост от поставените цели и постигнатите резултати. Осъществява се на всички нива на дейност в ИО, чрез управление по резултати и управление по цели.

Като помощни органи се създават временни и постоянни комисии по самооценяването и анкетни комисии за проверка на удовлетвореността от обучението по докторските програми, както и цялостното теоретично и практически обучение, включително помощни звена на Института.

Четвърто равнище: Отговорност при контрола, анализа и подобренията в качеството на обучение

Осъществяват се чрез вътрешно самооценяване и външно оценяване на образователните услуги и научната продукция. Акцент на експертизите и анализите е удовлетвореността на потребителите (преки и косвени) на образователните услуги и научна продукция. Предложения за подобрения се адресират към Институтското ръководство (ДИО, ДНИД) и съответните органи за самоуправление (съветите). Същите правят съответните корекции в ресурсите и цялостната система за управление на качеството.

Пето равнище: Индивидуална отговорност за постигане качество на обучението и на образователния продукт. В рамките на предвидените в длъжностните характеристики функции и компетенции, всеки член от академичния състав на Института анализира ефективността на дейността си и прави необходимите подобрения в нея.

Същностен израз на тази отговорност е перманентния процес на атестация на академичния състав в съответствие с Правилника за атестиране на академичния състав в Институт по отбрана „Професор Цветан Лазаров“. Ежегодно този процес стартира със заповед на ДИО, в която се обявява и съставът на Комисията.

2. Подходи и процедури при управление качеството на обучение

В ИО се използват два подхода при управлението на качеството на обучение:

- **Управление на дейностите в съответствие с получените резултати от проучвания и одити на качеството на обучение;**
- **Управление на процесите в зависимост от поставените цели.**

2.1. Управление на качеството по получените резултати от проучвания и одити на качеството на обучение

Управлението на качеството по резултати включва наблюдение и анализ на обучението и на академичния състав.

2.1.1. Наблюдение (мониторингът) на обучението

Наблюдението (мониторингът) на обучението обхваща:

Наблюдение на "резултатите на входа" в съответствие с правилата за провеждане на конкурсните изпити и процедурите по прием на докторанти, съгласно Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени в Институт по отбрана „Професор Цветан Лазаров“:

- брой на подали документи за кандидатстване по обявените теми;
- брой на явилите се на конкурсен изпит кандидат докторанти по вид на изпита, по резултати от изпита;
- анализ на резултатите от проведените конкурсни изпити с формулиране на предложения за промени на процедури и подходи за

формулиране на теми за обучение по докторски програми и форми на обучение.

Темите за обучение по докторските програми се определят в съответствие с Процедура по определяне на темите за обучение по докторски програми в ИО (Приложение 1 към настоящия Наръчник) по докторски програми и форми на обучение, критерии при оценяването от изпитните комисии.

Отговорност за осъществяването на наблюдение на "резултатите на входа" носят Комисиите по прием, които отчитат резултатите пред НС на НИД и внасят своите предложения в НС на ИО.

Наблюдение на резултатите в процеса на обучението в съответствие с:

- успеваемост по форми на обучение и учебни програми;
- движение на докторантите (прекъсване, отпадане, възстановяване на права, прехвърляне в друго и от друго ВУ или научна организация);
- придобити знания и умения в процеса на обучението;
- срок на завършване;
- кариера по време на курса на обучението;
- брой на научни публикации на докторантите;
- брой на публикациите на докторантите в реномирани списания с импакт фактор и импакт ранк;
- брой на публикациите на докторантите, индексирани в научните бази от данни SCOPUS и Web of Science;
- брой на докторанти участващи в международни семинари, проекти и международен обмен;
- цели и очаквания на студентите по отношение на кариерата им след завършване на обучението.

Отговорности по извършване на наблюдение на резултатите в процеса на обучението носят ДИО, Д на НИД и началниците на отдели.

Наблюдение на резултатите на изхода в съответствие с:

- броя на завършилите по докторски програми и форми на обучение;
- резултатите към момента на обучението,
- анализ на протоколите от изпитните комисии;
- анализ на мнението на докторантите за придобитите знания и умения и ползването им;
- цели и очаквания на докторантите за кариерата след завършване на обучението им;
- заинтересованост на работодателите от обучението по докторските програми;
- кариера по време на курса на обучение;
- кариера след завършването.

Отговорности по извършване на наблюдение на резултатите в процеса на обучението носят Комисиите за провеждане на изпитите и други форми на обучение, които отчитат резултатите пред НС на НИД и внасят своите предложения в НС на ИО.

Ръководителите на всички равнища на научните звена в ИО набеязват мерки за подобряване на качеството на обучение и следят за изпълнението им.

2.1.2 Мониторинг на академичния състав

Мониторингът на академичния състав обхваща наблюдение на резултатите на входа:

- квалификация;
- опит;
- научни резултати и публикации;
- учебна и учебно-помощна литература;
- резултати от конкурса.

Наблюдение на резултатите в академичната дейност и кариера в съответствие с:

- аудиторна работа, включително оценката на докторантите за нейното качество;
- извън аудиторна работа с докторантите, включително оценката на последните за нейното качество;
- създадената учебна и учебно-помощна литература;
- извършената научноизследователска дейност
- брой на научните публикации;
- брой на публикациите в реномирани списания с импакт фактор и импакт ранк;
- брой на публикациите, индексирани в научните бази от данни SCOPUS и Web of Science;
- принос за издигане авторитета на ИО.

Отговорности за осъществяването на мониторинга на академичния състав носят ДИО, ЗД на ИО, Д на НИД и Атестационните комисии. Резултатите се отчитат на нива НС на НИД.

2.2. Управление на качеството в зависимост от поставените цели.

Управлението на качеството по цели се основава на *институционалната цел, целите на НИД, целите на академичните дейности и вътрешната система от стандарти за отчитане и следене на отклоненията от целите.*

Институционалната цел е формулирана в мисията на ИО. На нея са подчинени целите на образователния процес, целите на научно-изследователската, консултантската и развойната дейност, целите на обслужващите дейности.

Целта на образователния процес в ИО е да формира у успешно приключилите обучението, знания и умения и изгражда личностни качества, които да гарантират успешна реализация в динамичната социална среда.

Целта на научноизследователската, консултантската и развойната дейност е да допринася за развитието на стопанската и социалната практика, като същевременно развива потенциала на академичния състав и осигурява докторантите с научни подходи и изследователски апарат.

Целта на обслужващите дейности в института е да осигурят информационни и материални условия за повишаване на качеството на обучение и научноизследователския труд.

Вътрешната система от стандарти за обучението е изградена на основата на националната нормативна база и съобразена с Европейските образователни стандарти. Те служат за отчитане на отклоненията от набеязаните цели и за разпределение на отговорностите по контрола върху отклоненията от стандартите. Отклоненията от институционалната цел се установяват чрез ежегодни анкетни проучвания сред обучаващите се, работодателите и завършилите докторанти, както и с резултатите от следакредитационните процедури за наблюдение и контрол, ръководени от НАОА.

Отговорността за придържане към стандарта е на всички участници в образователния процес, а отговорността за фиксиране на отклоненията от него и за представяне на обективна информация е на научния секретар на ИО. Резултатите от констатираните отклонения се докладват пред НС на НИД и НС на ИО.

Стандарти за следене изпълнението на целите на образователния процес се разработват на ниво докторска програма.

Стандарт за качеството на обучение по дадена докторска програма е квалификационната характеристика, учебната програма и индивидуалният учебен план за подготовка на докторанта. В учебната програма документацията се съдържа пълно описание на докторската програма, което включва:

- Цели на програмата;
- Описание на получаваната квалификация;
- Описание на професионалните компетенции, получавани след защитата на дисертацията;
- Интелектуални качества и практически умения, които се придобиват в хода на обучението по докторската програма;
- Задължителни курсове
- Допълнителни курсове (самостоятелно изучаване).

Отговорности по изпълнение на стандарта по качество на обучение по дадена докторската програма (учебната програма) имат хабилитираният състав на отдела и научните ръководители на докторантите.

Отговорност за разработването и наблюдението за отклонение от стандарта носят началникът на отдела, отговорникът по качеството на обучение по докторската програма.

Системата за осигуряване на качеството на обучение използва различни процедури, като:

- Процедура по определяне на темите за обучение по докторски програми в ИО
- Процедура за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторската програма в ИО (Приложение 2 към настоящия Наръчник).

Освен в дефинираните процедури, в настоящия „Наръчник по качеството на обучение” се определят и периодите за мониторинг на докторските програми. Така се постигат поставените цели и се проверява съответствието им с развитието на научните изследвания по докторските програми в световен мащаб.

Системата за осигуряване на качеството на обучение създава условия за анализиране и оценяване на подходящите данни и информация за процесите от обучението, получени в резултат на наблюдението и констатациите. За целта се организират, планират и провеждат външни и вътрешни одити.

Външните одити се провеждат от НАОА или друга европейска оторизирана организация, чрез провеждане на процес на акредитация и процес на следакредатационно наблюдение и контрол.

Изградената система за осигуряване на качеството провежда вътрешни одити през планирани периоди от време, за да предостави информация дали системата е в съответствие със собствените изисквания и със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование (ESG); и дали се прилага ефикасно и се поддържа актуална.

Организацията на вътрешния одит се извършва от Институтската комисия по качество на обучението и акредитация (ИККОА) и включва:

- създаване на програма за одит;
- определя критериите за одит и обхвата;
- подбира одитори, осигуряващи обективност и безпристрастност;
- доклад на резултатите (отчет) от одита пред ИККОА;
- доклад от ИККОА пред НС и ръководството.

Вътрешният одит се провежда на базата Програма за одит, която включва:

- цели на програма за одит;
- обхват на одита и график на одита;
- процедури на програмата на одит;
- критерии на одита;
- избор на одитори;
- процеси за осигуряване на опазване на професионалната тайна, информационна сигурност, здраве, безопасност и др.

ИККОА прави разширен доклад под формата на „Доклад за мониторинг, анализиране, оценяване, актуализиране и одобряване на докторската програма за обучение”, който включва и други резултати от наблюдение, анкети, изменения от външни и вътрешни обстоятелства и др. Особена стойност и важност има предложенията за съответните коригиращи действия, водещи до възможностите за подобряване.

Периодичният мониторинг за актуалността на докторската програма и преценяване на необходимостта от осъвременяване се постига с ясна оценка за ефективността на обучението на докторантите.

Важен елемент на доклада е оценяване на качеството на научно методическото ръководство и организация на обучението.

Важна роля играе проучване на мнението на докторантите за качеството на получените знания, съдържанието на учебните програми и условията за обучение и подготовка (Обработка на информацията от отчетите на докторантите и проведени анкети).

Ежегодно се разработва График за провеждане на вътрешни одити по докторските програми в ИО, като условието е честотата на планираните вътрешните одити за всяка докторска програма да е един път годишно.

Критериите за оценяване на учебната програма са:

- цели на учебната програма в контекста на получаваната квалификация;
- удовлетвореността на докторантите от обучението по учебната програма;
- посещаемостта;
- успеваемостта;
- съответствието на учебното съдържание, дидактическите форми и средства с преподавани курсове във водещи европейски университети и научни организации;
- обновяване на учебното съдържание;
- качеството на преподаване;
- осигуреността с учебна и учебно-помощна литература.

Стандарт за качеството на обучение по дадена докторска програма е индивидуалния учебният план.

Той включва разпределени по години и по видове всички учебни дейности, заетостта, необходима за усвояване знанията и уменията по всеки учебен курс и основната схема за придобиване на интелектуални качества и практически умения.

Основните критерии за подготовката и квалификацията на преподавателите са:

- квалификационна структура – хабилитиран и нехабилитиран академичен състав, притежатели на научни степени, експертен състав;
- придобити академични длъжности през след акредитиционния период;
- придобити научни степени през след акредитиционния период;
- съотношение между хабилитирани и нехабилитирани състав;
- брой докторанти;
- съотношение между броя на защитилите докторанти през след акредитиционния период и общия брой докторанти;
- брой разработени нови курсове.

Основните критерии за организация и управление на учебния процес са:

- учебна документация: учебни програми, индивидуален учебен план, разписания;
- протоколи,
- регистри.

Отговорност за проектирането и изпълнението на стандартите носят началникът на отдела, Д на НИД и научният секретар. Констатациите за отклонения се внасят в Съвет на отдела. Вътрешният контрол по изпълнение на заложените изисквания се упражнява от отговорника по качеството на обучението на съответната докторска програма.

Стандартите за следене на изпълнението на целите на научноизследователската дейност (НИД) се разработват на нива отдел, дирекция, институт и са в съответните годишни и месечни планове, в разделите „НИД”. За всеки от планираните периоди се примат съответните отчети от НС.

Научноизследователската дейност в дирекциите се състои в:

- извършването на индивидуални и колективни научни изследвания и публикуване (отчитане) на техните резултати;
- организирането и провеждането на изследователски форуми, като научни семинари, кръгли маси, колоквиуми, конференции и др. и публикуване на техните резултати;
- подготовка и публикуване на специализирани научни издания;
- създаване и реализиране на научни проекти с вътрешни и външни източници на финансиране;
- сътрудничество със сродни организации в страната и в чужбина;
- научните дирекции отговарят най-вече за това:
 - да създават условия и да развиват индивидуална и колективна научна дейност,
 - да създават и реализират научни проекти,
 - да намерят достойно място в научната среда у нас и зад граница.

Критериите за научноизследователската дейност на академичния състав и докторантите са:

- общ брой на проектите, по които се работи;
- с участие на докторанти;
- с външни партньори;
- брой на научните публикации;
- брой на публикациите в реномирани списания с импакт фактор и импакт ранк;
- брой на публикациите, индексирани в научните бази от данни SCOPUS и Web of Science.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

БАЗА ОТ ДАННИ. ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕТО В ИНСТИТУТ ПО ОТБРАНА „ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ“

1. База от данни за информационно осигуряване качеството на обучение

За информационното осигуряване на системата за управлението на качеството в ИО се изграждат бази от данни и приложен софтуер. Поддържа се информационно-ресурсна среда и се провеждат анкетни проучвания. Поддържат се следните бази от данни:

- База от данни "Академичен състав ". Тя се създава на основата на изискванията законите, правилниците, наредбите и заповедите на МО и ДИО. Те се водят от отдел „Човешки ресурси”, към дирекция „Административно и финансово осигуряване”. Личните дела на заемащите академични и експертни длъжности с всички вписвания, изменения, атестации и квалификационни характеристики са заведени в съответните регистри и съхранявани в „Деловодство за неklasифицирана информация" към дирекция „Административно и финансово осигуряване”.

- База данни "Докторанти". Тя съдържа пълна информация за движението на докторантите: кандидатстване, конкурсни изпити, зачисляване, учебни програми, индивидуални учебни планове, протоколи от проведени изпити, служебни бележки за преминали курсове за обучение, преминаване от една форма на обучение в друга и от едно висше училище в друго. Позволява автоматизирано издаване на предвидените в закона справки за докторантположение. Обновява се текущо от изпълнителите от отделите и дирекциите. Съхранява се в архив лично за всеки докторант.

- База данни „Научна дейност”. Тук се съхраняват всички документи и технически записи от дейността на научните съвети. Подредени са заповеди за състава и изменения в структурите на научните съвети от всички равнища, протоколи от проведени заседания и взети решения, обсъждани и приети учебни програми и индивидуални учебни планове, протоколи от изпити, протоколи за приети НИПроекти.

- База данни "Академични длъжности". Попълва се всяка година на основа на документацията от отдел „Човешки ресурси” и съдържа информация за заетите през годината академични длъжности, с данни за кариерното развитие и др. Информацията се съхранява в архив и се използва при одити, акредитация и други справки.

- База данни „Регистър на придобилите ОНС „доктор” и НС „доктор на науките”. Тук се вписват редица данни на изпълнилите индивидуалните учебни планове и защитили успешно дисертационния си труд докторанти, включително данните от дипломата.

- База данни „Осигуряване на качеството на обучение и акредитация”. Тук се съхраняват учебната документация, Наръчника по качество на обучението и цялата оперативна информация по осигуряване на качеството, включително анкети, проучвания, документацията по организацията, провеждане и обсъждане на резултатите от вътрешните одити.

2. Анкетни проучвания за осигуряване на информация за качеството на обучение

За информационното осигуряване на системата за осигуряване на качеството на обучението се извършват следните анкетни проучвания:

- Проучване на мнението на докторантите за качеството на обучение с цел да се получи информация за:

- Квалификационни и методически качества на академичния състав, представени в определена скала за оценяване и съобразена с възприета система за атестацията;

- Качествено провеждането и присъствието в процеса на обучение;

- Динамика на интереса на докторантите към реализацията на учебните програми;

- Анкетно проучване за професионална реализация на докторантите

Целта е да се установи професионалната реализация и кариера на успешно защитилите дисертационния труд си доктори.

Анкетирането се провежда ежегодно с всички завършили докторанти.

- Анкетно проучване сред работодателите.

Проучването цели да набере информация за подготовката на завършилите специалисти и тяхното кариерно развитие.

Анкетирането се провежда със съдействието на управление „Човешки ресурси” на МО за кадрите в системата на МО и БА.

3. Информация от самооценка на образователната дейност

Допълнителна информация за осигуряване на оценка на качеството на обучение дават и резултатите от последната акредитация от НАОА в препоръките на Постоянната комисия.

Данни за качеството на обучение се получава и чрез извършваните в различни периоди самооценки за характера на образователната дейност.

Ежегодно се прави самооценка на образователната дейност по отношение на:

- организацията за разработване на учебната документация по докторските програми: квалификационни характеристики, учебни програми, индивидуални учебни планове;
- съответствието между мисията и образователните цели на Института;
- обновяването на учебната документация с отчитане на анкетите на докторантите и работодателите;
- методическата и научноизследователска работа на научните ръководители на докторантите
- подготовката и квалификацията на академичния състав;
- професионалните и комуникативните компетенции на преподавателите.

Механизъм на оценяване – проучване на анкетите на докторантите за забележими положителни промени в дейността на преподавателя, резултати от атестации.

4. Информация от самооценка на научноизследователската дейност

Допълнителна информация за качеството на обучение се получава чрез извършваните в различни периоди самооценки за характера на научноизследователската дейност.

Ежегодно се провежда самооценка на изследователската дейност по отношение на:

- организация на изследователската дейност в Института;
- осигуряване участието на академичния и експертен състав в изследователски проекти;
- организация, провеждане и участие в научни форуми;
- публикации на академичния състав и докторантите;
- включване на докторанти в изследователски проекти;
- включване (участие) на докторанти в научни публикации;
- използване на резултатите от научните изследвания в процеса на обучение;
- консултантска дейност (научно-приложна дейност).

Механизъм на самооценяване:

- Анализ и оценка на научните постижения;
- Резултати от проучване на мненията на докторантите.

5. Информация от самооценка на управлението

Допълнителна информация за качеството на обучение се получава чрез извършваните в различни периоди самооценки за характера на управлението.

В съответствие със статута на Научните съвети и неговите предписания се прави самооценка на управлението по отношение на:

- функциониране на структурата на Института;
- координацията на действията между различните научноизследователски, експертни и изпитателни дирекции;
- системата за поддържане и развиване на професионалната квалификация и академичната кариера на академичния състав;

- осигуряване на вътрешно-институционална и междуинституционална мобилност на академичния състав;
- осигуряване на приемственост на академичния състав;
- осигуряване на условия за провеждане на обучението (материална база, информационна база);
- разширяване на сътрудничеството с висши училища и други организации от страната и в чужбина.

Механизъм за самооценяване:

- анализ и оценка на състоянието и проблемите;
- анализ на резултатите от проучвания на докторанските мнения;
- оценка динамиката на развитие на другите сродни структури и висши училища – у нас и в чужбина;
- оценка от НАОА;
- оценка на потребителите на образователната услуга;
- оценка на становището на академичния състав.

6. Информация от самооценка на постигнатите стандарти

В края на всяка учебна година се прави самооценка за качество на обучението и на образователния продукт по отношение на постигнатите стандарти за придобити професионални знания, умения и компетенции (реализация на завършилите докторанти), което включва професионална реализация и социална реализация.

Стандартите за качество на обучението и на образователния продукт се задават на:

- равнище на квалификационните характеристики – знания, умения, компетенции за всяка докторска програма;
- равнище на учебните програма.

Инструментариум:

Данни, необходими за самооценка и оценка на качеството на обучение и на образователния продукт, се генерират чрез:

- анализи на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни програми, индивидуален учебен план)

- анализи на обучението по учебните програми;
- анализи за цялостната организация и управление на учебния процес;
- анализи и оценки на научноизследователската дейност и издателска дейност;

Инструментариумът се разработва от ИККОА.

Всички дейности, срокове, отговорности и правила за проучване на качеството на обучение, както и начина за електронна обработка на резултатите от проучването, се разписват в конкретни процедури за измерване и оценяване, които допълват системата за качество на обучение чрез отдаването в заповед на ДИО. Те допълват и детайлизират системата за осигуряване на качеството на обучение на ИО.

Наръчникът по качеството на обучението в Института по отбрана "Професор Цветан Лазаров" е приет с Решение на Научния съвет, с Протокол № 28 от 12.06.2017 г.

ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ПРОЦЕДУРА

за определяне на темите за обучение по
докторски програми в ИО

№ по ред	Дейности / Мероприятия	Изпълнител	Отговорник	Срок
1	Формулиране, обсъждане и предлагане на теми за обучение по докторски програми за учебната година.	Съвет на отдела	Началник на отдел	септември
2	Обсъждане и приемане на теми за докторски програми в НС на НИД	НС на НИД	Председател на НС на НИД	октомври
3	Утвърждаване на темите за обучение по докторски програми за учебната година.	НС на ИО	Председател на НС на ИО	ноември
4	Внасяне на предложенията за теми за обучение в редовна, задочна и дистанционна форма на докторантура за обсъждане и утвърждаване от Съвета по въоръженията	Директор на ИО	Научен секретар на НС на ИО	ноември
5	Заповед на МО за обявяване на конкурсите за редовна, задочна и дистанционна форма на обучение	Управление „Човешки ресурси” на МО	Директор Управление „Човешки ресурси”	февруари
6	Организиране и провеждане на конкурсите за редовна, задочна дистанционна форма на обучение в съответствие със ЗРАСРБ, Правилник за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в ИО	Академичен състав	Научен секретар	септември-ноември

Настоящата процедура е разработена на основание Закон за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ), Правилник за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени в ИО, Заповед на Министъра на отбраната на Република България № ОХ -626/27.07.2011 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

ПРОЦЕДУРА

за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми в ИО

№ по ред	Дейности / Мероприятия	Изпълнител	Отговорник	Срок
1	2	3	4	5
1	Обсъждане и отдаване на заповед на Комисия от хабилитирани лица и академичен състав, обучаваща по докторската програма.	Съвет на отдела	Началник на отдел	Ежегодно септември
2	Обсъждане и приемане/обновяване на структурата и съдържанието на учебните програми по докторската програма *.	Съвет на отдела	Началник на отдел	Ежегодно септември
3	Утвърждаване на структурата и съдържанието на учебните програми по докторската програма за учебната година **.	НС на НИД	Председател на НС на НИД	ноември
4	Внасяне на предложенията за утвърждаване на структурата и съдържанието на учебните програми по докторските програми за учебната година в ИО.	Научен секретар на ИО	Председател на НС на ИО	ноември
5	Утвърждаване на внесените предложения за утвърждаване на структурата и съдържанието на учебните програми по докторските програми за учебната година в ИО.	Научен секретар на ИО	Председател на НС на ИО	ноември
6	Коригиране на учебната документация по докторската програма в съответствие с взетите решения.	Академичен състав	Хабилитиран състав по докторските програми	декември
7.	Изпращане в УЧР на анализ за състояние на обучението по докторските програми и развитието на академичния състав.	Научен секретар на ИО	Научен секретар на ИО	март

* Цели на програмата, описание на получаваната квалификация, описание на професионалните компетенции, получавани след защитата на дисертация

** Доклад за мониторинг, анализиране, оценяване, актуализиране и одобряване на докторската програма за обучение:

- Организация и стандарти за разработването, одобрението и прилагането на учебната програма;
- Публикувани проучвания на степента на заинтересованост на работодателите към компетенциите на обучаваните – количествена оценка;
- Анализ на годишните отчети на докторантите.
- Изпълнение на препоръките от проведени вътрешни и външни одити и процедури от САНК.
- Спазване на процедурата за изработване и оценяване на докторската програма за обучение;
- Спазване на методите и средствата за проверка на оригиналността и автентичността на дисертационните работи.
- Наличие на оборудване, материали и средства за разработване и одобрение на докторската програма.
- Спазване на технологията за разработване и одобрение на докторската програма.